

Katharina Jeschke (DE)

Martina Klasz (AT)

Porodní dům krok za krokem

Regulace z německého prostředí

Zkušenosti z rakouského prostředí

8. 12. 2017 v Praze

STRUKTURA DNE: přednášky a workshop týkající se oblastí

- ❖ práce porodních asistentek (PA)
- ❖ právního rámce péče porodní asistentky (PA)
- ❖ volby místa porodu
- ❖ organizace a financování porodního domu
- ❖ řízení kvality porodní péče mimo nemocniční zařízení

ÚČASTNÍCI: počet a struktura

- ❖ 50 osobně / 746 virtuálně (do dnešního dne)
- ❖ PA, politici, úředníci, právníci, psychologové, studentky PA, doly, výzkumní pracovníci, akademici, zástupci ZZS

FOLLOW UP: článek, videozáznam, připravovaná přednáška na konferenci ČKPA, jednání Brno

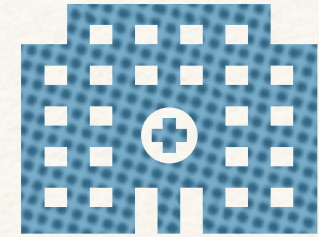

Německé statistiky

- ❖ živě rozených dětí/2016: 792.000 (+7 % meziprocentní růst)
- ❖ počet porodních asistentek/2016: ca 24.000
- ❖ % porodů mimo zdravotní zařízení: 1,5 – 1,9 % (t.j. ca 16.000 porodů ročně)
- ❖ počet porodních domů: 112

Kde je poskytována porodní péče:

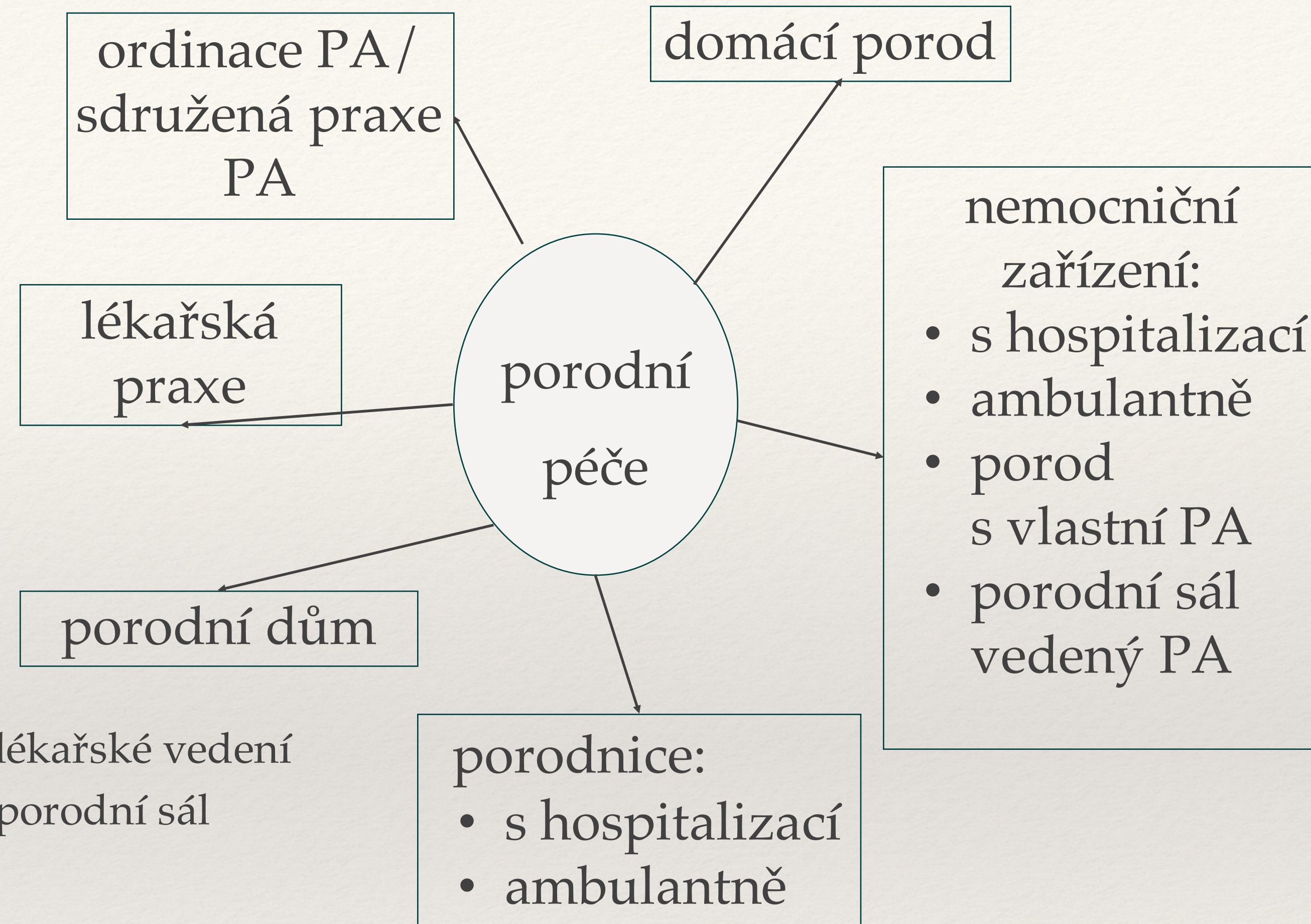
Místo porodu

Porodní asistentky

Oblasti kompetencí:

- nemocniční zařízení (jako zaměstnanec nebo OSVČ), lékařské vedení
- nemocniční zařízení (jako zaměstnanec nebo OSVČ), porodní sál vedený PA
- porodní dům (jako zaměstnanec nebo OSVČ)
- praxe PA (jako zaměstnanec nebo OSVČ, příp. interdisciplinárně)
- komunitní péče (OSVČ)

...porodní péče ubývá

- ❖ 1991 existovalo 1186 nem. zařízení
- ❖ 2014 jich bylo již jenom 725
- ❖ od té doby se jedná o uzavření průměrně 1 pracoviště měsíčně

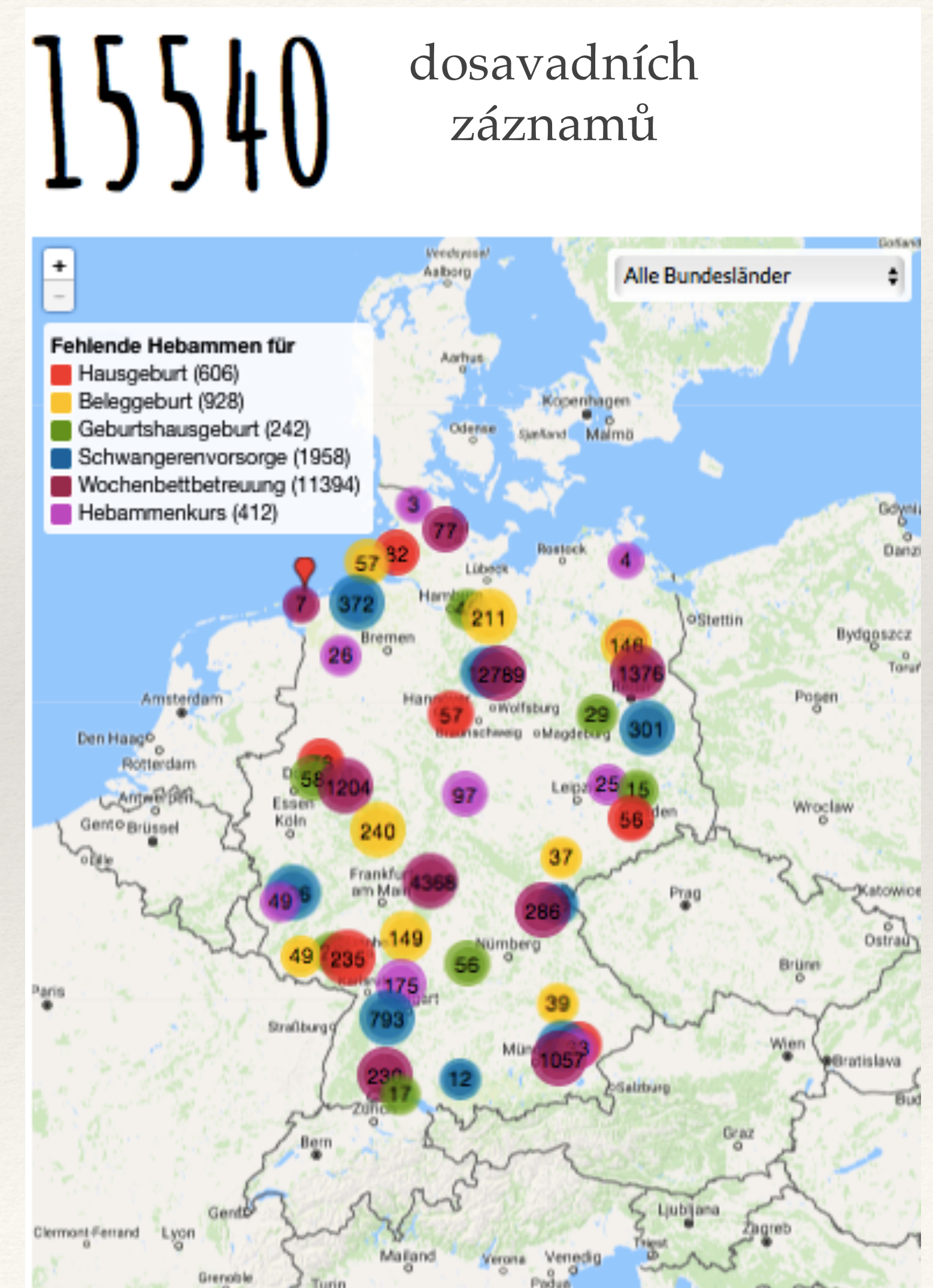
Zdroj: <https://www.unsere-hebammen.de/mitmachen/kreissaaalschliessungen>

Stav péče o budoucí matky

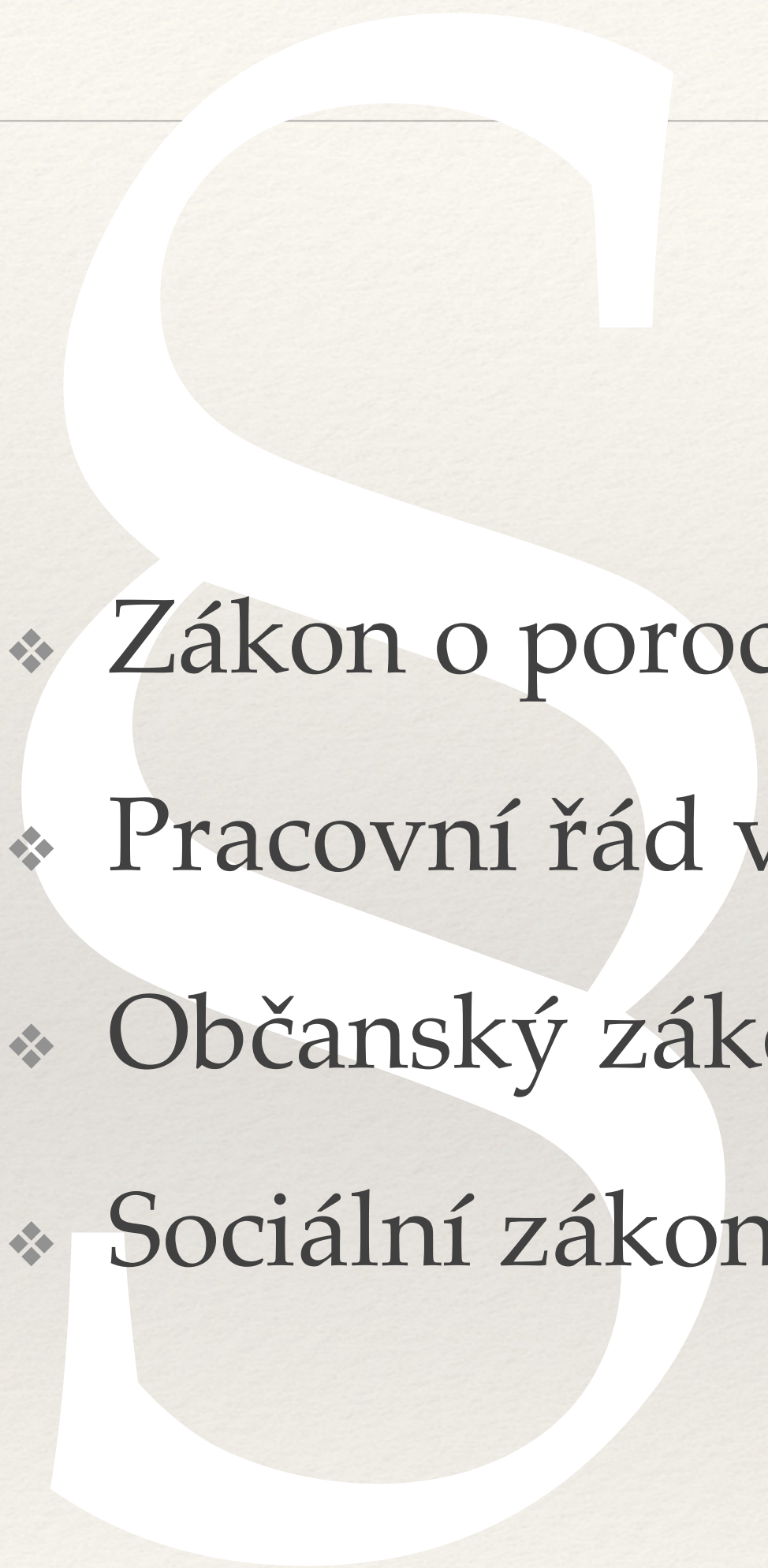
❖ mnohé ženy pro sebe zoufale hledají
porodní asistentku

—> Německo trpí nedostatkem porodních
asistentek

Zdroj: <https://www.unsere-hebammen.de/mitmachen/unterversorgung-melden/>

Právní rámec porodní péče

-
- ❖ Zákon o porodních asistentkách (zkr. HebGes)
 - ❖ Pracovní řád vydaný jednotlivými spolkovými zeměmi (zkr. BO)
 - ❖ Občanský zákoník (zkr. BGB)
 - ❖ Sociální zákon (zkr. SGBV)

§ Zákon o porodních asistentkách

- ❖ upravuje kompetence, získané během vzdělání (EU-směrnice 2013 / 55 / EU a 2005 / 36 / EG)
- ❖ vzdělání: odborné vzdělání nebo vysokoškolské studium (bakalář / magister)
 - ❖ státem uznané vzdělání
- ❖ povinnost přizvání / povolání (§4)
 - ❖ porodní péči smějí poskytovat jenom porodní asistentky a lékaři (pro porod a šestinedělí)
 - ❖ lékaři mají povinnost, přizvat si k porodu porodní asistentku

Nároky žen na péči PA

- ❖ zdravotní pojišťovny platí za výkony:
 - ❖ péče v těhotenství (poradenství, pomoc při obtížích a prevenci)
 - ❖ porod v nemocničním zařízení, doma a v porodním domě
 - ❖ návštěvy v šestinedělí v nem. zařízení, v ambulanci PA, v domácím prostředí, poradenství
 - ❖ poradenství v oblasti kojení a výživy

Prověření kvality

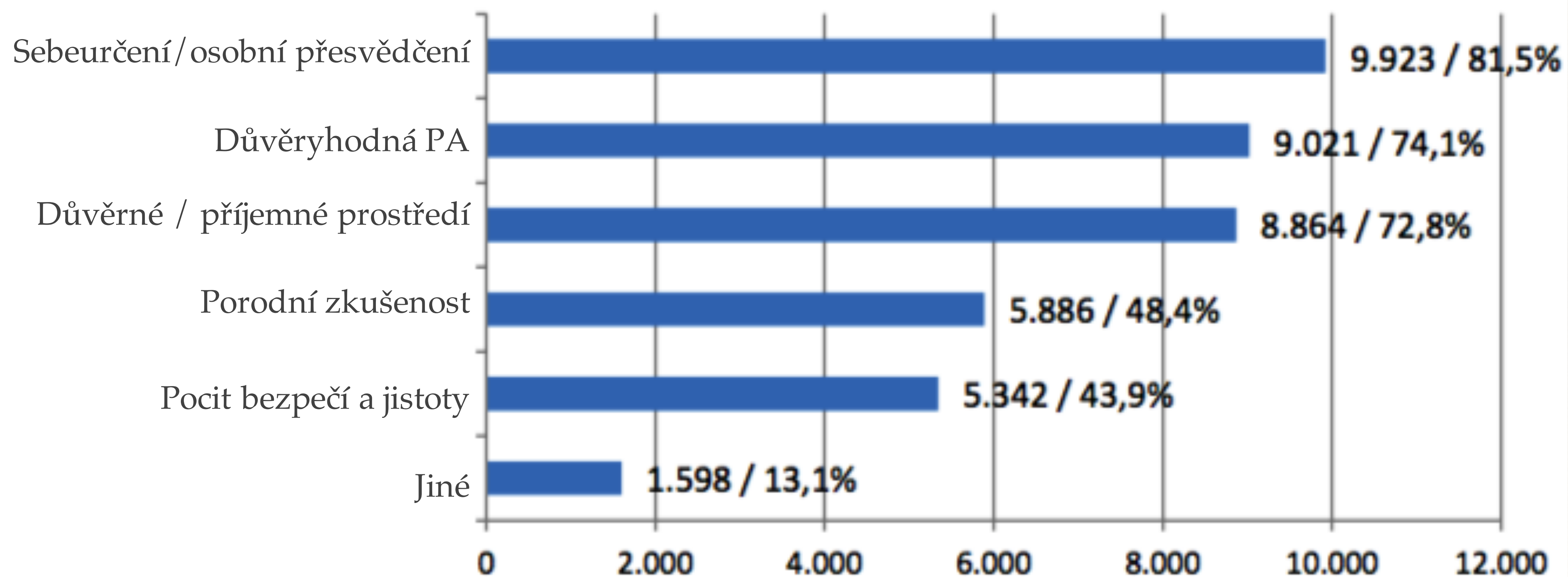
- ❖ interní prověření:
 - ❖ QM-system (DIN EN ISO 9001)
- ❖ externí prověření:
 - ❖ zdravotní ústav
 - ❖ zdravotní pojišťovny
 - ❖ příp. organizace udělující certifikaci (DIN EN ISO)

Místa porodu

- ❖ zákonem dané parametry:
 - ❖ svobodná volba ženy
 - ❖ dostupná předporodní, porodní a poporodní péče
 - ❖ zdravotní pojišťovny musí proplácet dané výkony

Motivace žen pro porod mimo nem. zařízení

Motivace žen pro porod mimo nem. zařízení
u 12.170 těhotných žen

Bylo možné označení vícero variant

Bližší definice žen rodících mimo nem. zařízení

Parita	Domácí porod		Zařízení vedené PA	
	počet	%	počet	%
prvorodičky	1.238	24,8	3.341	46,5
druhorodičky	2.041	41,0	2.699	37,6
třetí- a vícero dičky	1.704	34,2	1.147	16,0
Celkem	4.983	100,0	7.187	100,0

Kdo může rodit v porodním domě?

- ❖ matky bez rizika
- ❖ matky s definovaným rizikem, pokud
 - > je přítomen lékař / ka
 - > po posouzení lékařem
 - > na základě rozhodnutí týmu PA

Kdo je přítomen u porodu

- ❖ porodní asistentka
- ❖ 2. porodní asistentka
- ❖ lékař / ka (0,2%)
- ❖ partner / doprovázející osoba

Péče o ženy rodící mimo nem. zařízení: těhotenství

- ❖ první kontakt většinou před 28. tt (často mezi 12. - 15. tt)
- ❖ počet kontaktů před porodem: 6 -15
- ❖ 94 % žen absolvují prevenci u PA
- ❖ téměř všechny jsou dodatečně vedeny u lékaře (UZV)

Péče o ženy rodící mimo nem. zařízení: porod

- ❖ matka přijde z důvodu rozbíhajícího se porodu (často 3 - 6 hod. před porodem)
- ❖ rodina zůstává často přítomna ca 3 hodiny (73%)

Péče o ženy rodící mimo nem. zařízení: šestinedělí

- ❖ v 82% stejný tým, jinak PA pracující blízko bydliště ženy
- ❖ návštěvy PA (možné i v praxi PA):
 - ❖ do 10. dne po porodu – min. 1x denně
 - ❖ do 12 týdnů po porodu – dle potřeby
- ❖ provedení rutinních vyšetření (pulsní oxymetrie, odběr krve, atd.)

Péče o ženy rodící mimo nem. zařízení: doba kojení

- ❖ poradenství v oblasti výživy (možné i v praxi PA):
 - ❖ do ukočeného 9. měsíce (výživové poradenství pro kojence)
 - ❖ do konce doby kojení (laktační poradenství)

Kolik stojí porod v porodním domě

- ❖ 707,– € paušál provozních nákladů
—> všechny zdravotní pojišťovny
- ❖ 250 - 500,– € paušál za pohotovost PA
—> privátní zdravotní pojišťovny
—> částečně i veřejné zdravotní pojišťovny

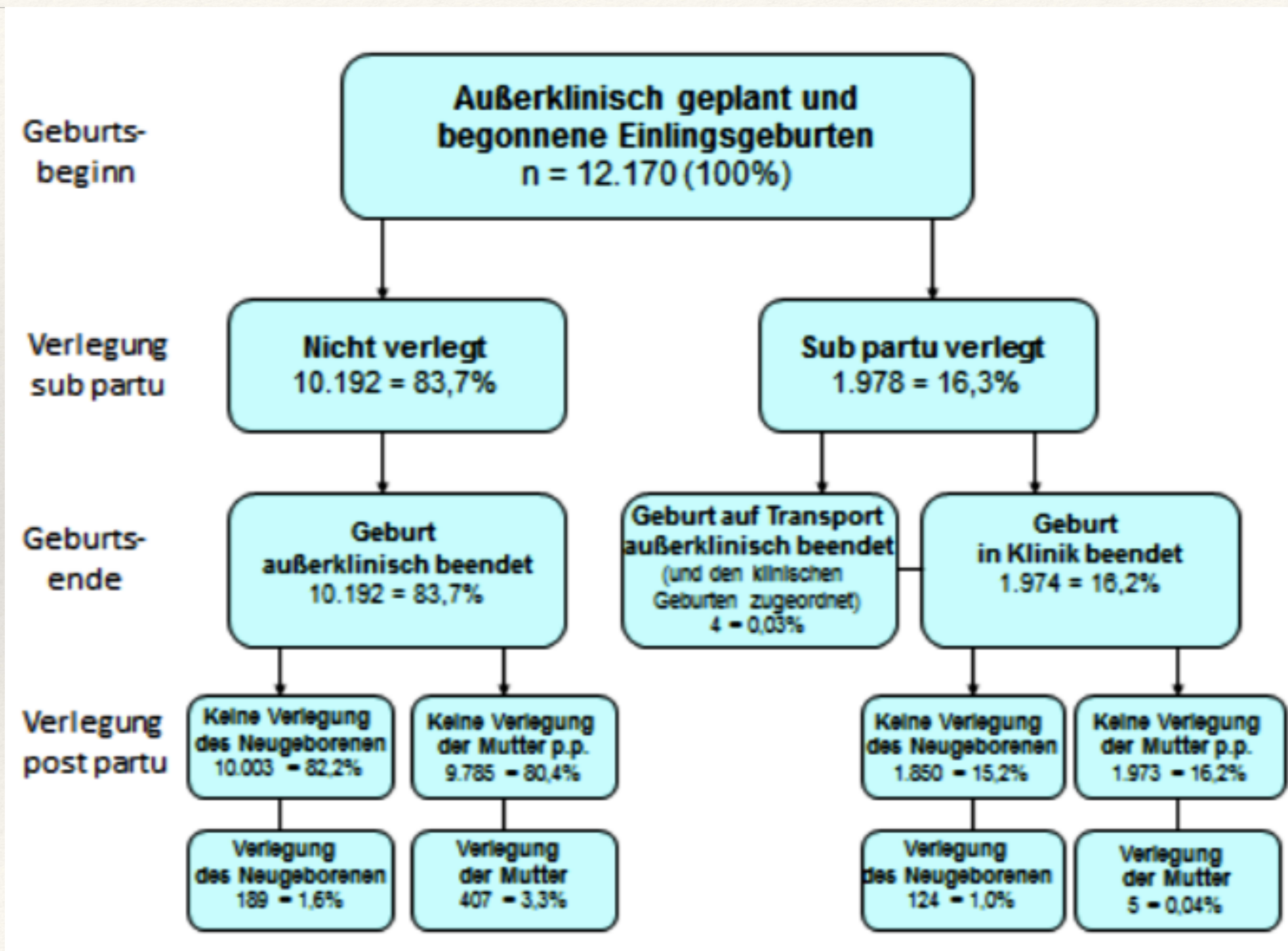
Kvalita porodu mimo nem. zařízení

- ❖ data sbírá a publikuje Odborná společnost pro kvalitu v porodnictví mimo nem. zařízení (QUAG e. V.), od r. 1999
 - ❖ shromažďují se data za všechny mimo-klinické porody
 - > domácí porod (v úplném rozsahu od r. 2015)
 - > porod v porodním domě (v úplném rozsahu od r. 2008)
- do r. 2010 bylo sesbíraných téměř 16.000 dat / případů

QUAG e. V.

- ❖ samostatný, nezávislý spolek
- ❖ zřizovatelem jsou obě odborné společnosti PA:
 - ❖ Německý spolek porodních asistentek (DHV e. V.)
 - ❖ Spolek komunitních PA Německa (BfHD e. V.)
- ❖ interdisciplinární rada vyhodnocuje každoroční výsledky
- ❖ členkami jsou všechny komunitní PA
- ❖ financování: členský příspěvek —> na základě porodů zúčtovaných se zdravotními pojišťovnami

Míra převozů do nem. zařízení 2016 = 16,3%

Transport při převozu do nemocnice

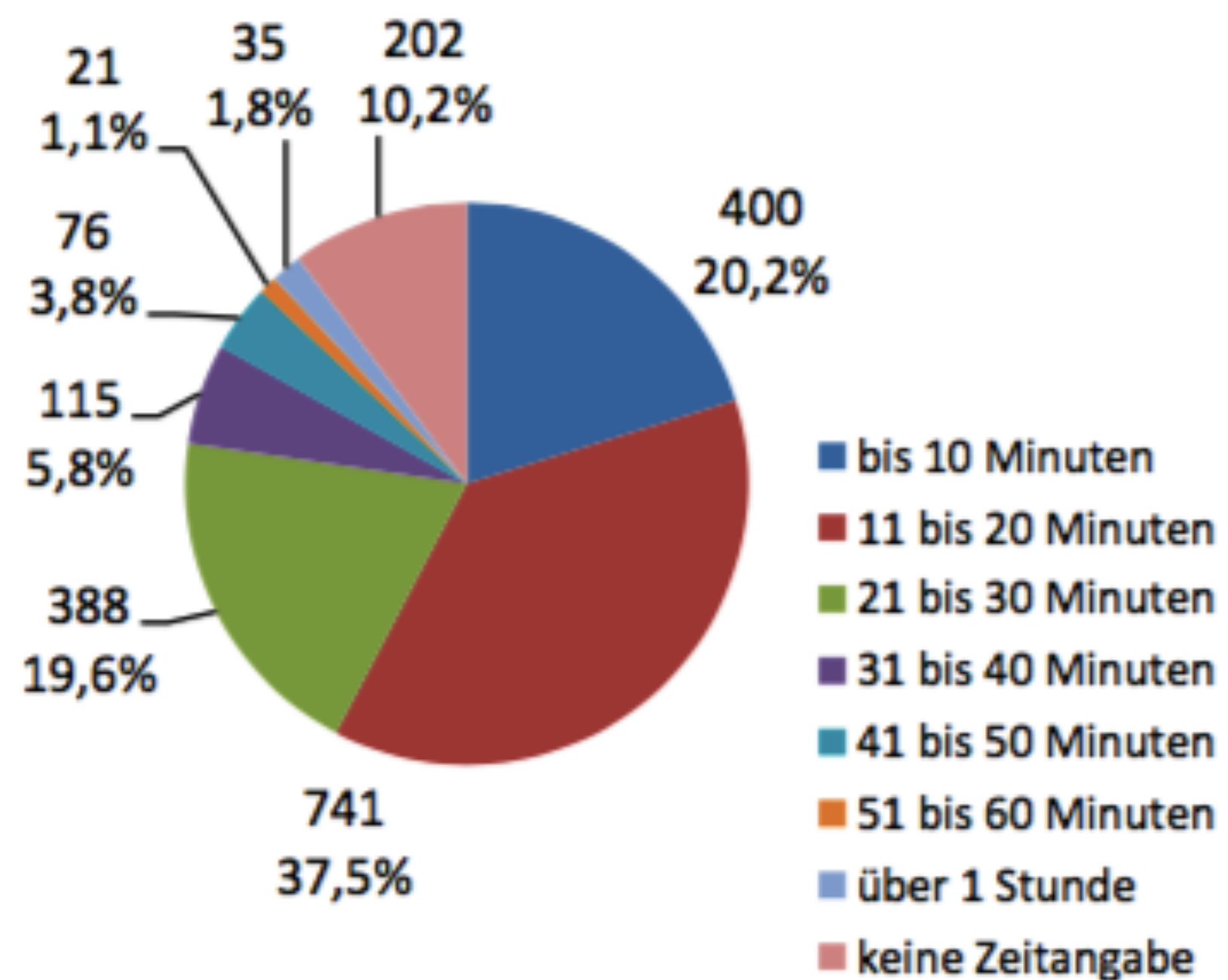
Prostředek transportu u převozu (v klidovém stavu)	počet	% všech převozů v klidovém stavu	% všech převozů (n=1.978)
osobní auto	1501	81,7	75,9
vozidlo ZZS	221	12,0	11,2
jiné	115	6,3	5,8
Celkem	1837	100,0	92,9

% se vztahuje na všechny překlady během porodu v klidovém režimu, jakož i na překlady během porod

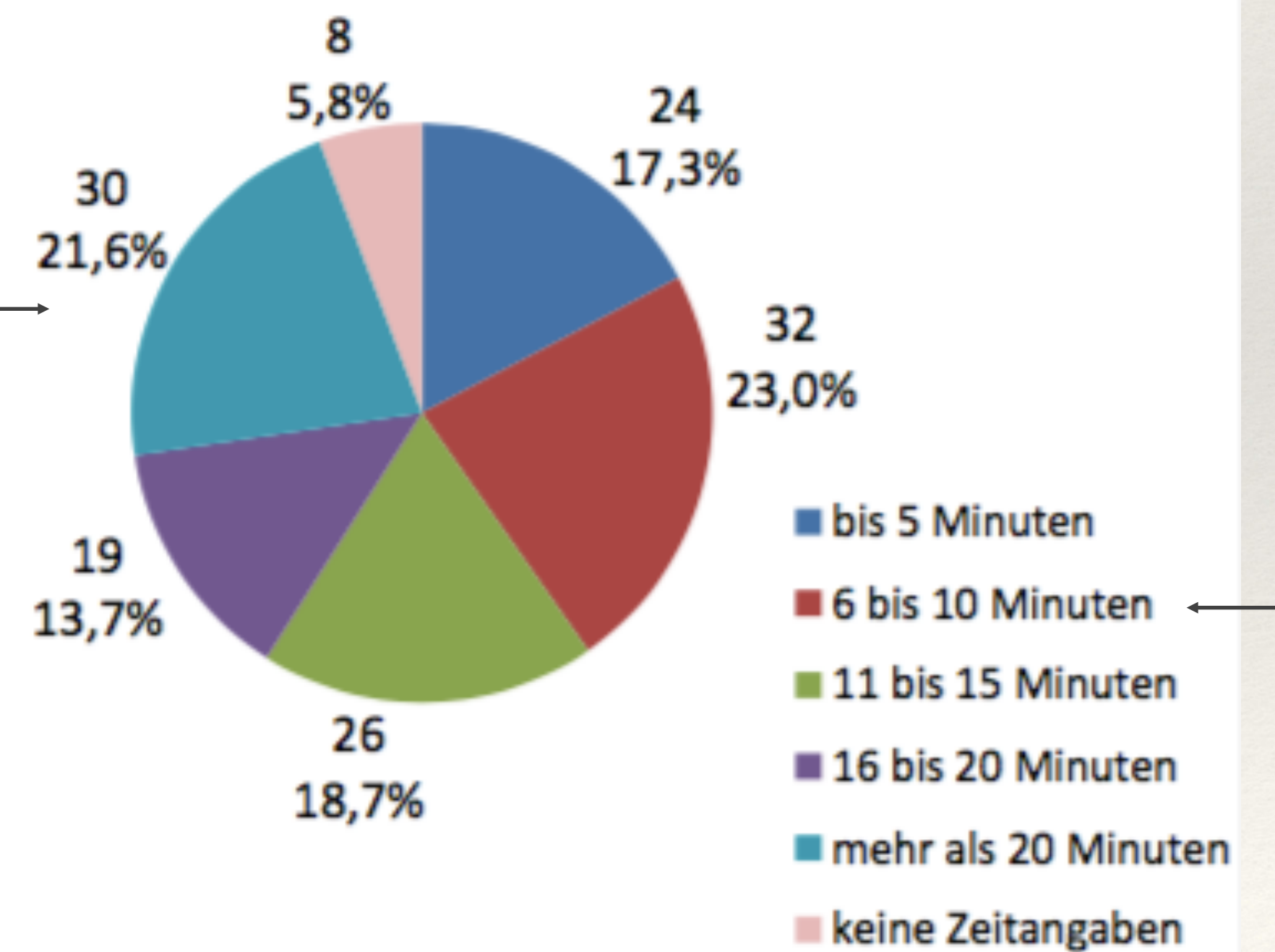
Rychlý převoz: 2 / 3 se sanitním vozem ZZS, 1 / 3 osobní auto

Časová náročnost: převozy

Čas od začátku převozu po předání na
porodní sál
pro všechny převozy (1.978)

Čas od začátku převozu po předání na
porodní sál
pro všechny rychlé převozy (139)

Výsledky pilotního projektu zdrav.pojišťoven (2011)

- novorozencům narozeným v porodních domech se nedaří hůř než novorozencům narozeným v nemocnici
- matkám, které rodily v porodních domech, se daří lépe než matkám, které rodily v nemocnici
- v porodních domech je více matek neodloučených od jejich dítěte než v nemocnici (přeložení matky nebo dítěte)
- čím vyšší standard péče má nemocnice, tím:
 - ❖ se nasazuje víc léků
 - ❖ častěji se překládají novorozenci na dětské oddělení
 - ❖ ženy rodí v poloze na zádech
 - ❖ mají matky porodní poranění

Přejí si ženy rodit porodním domě?

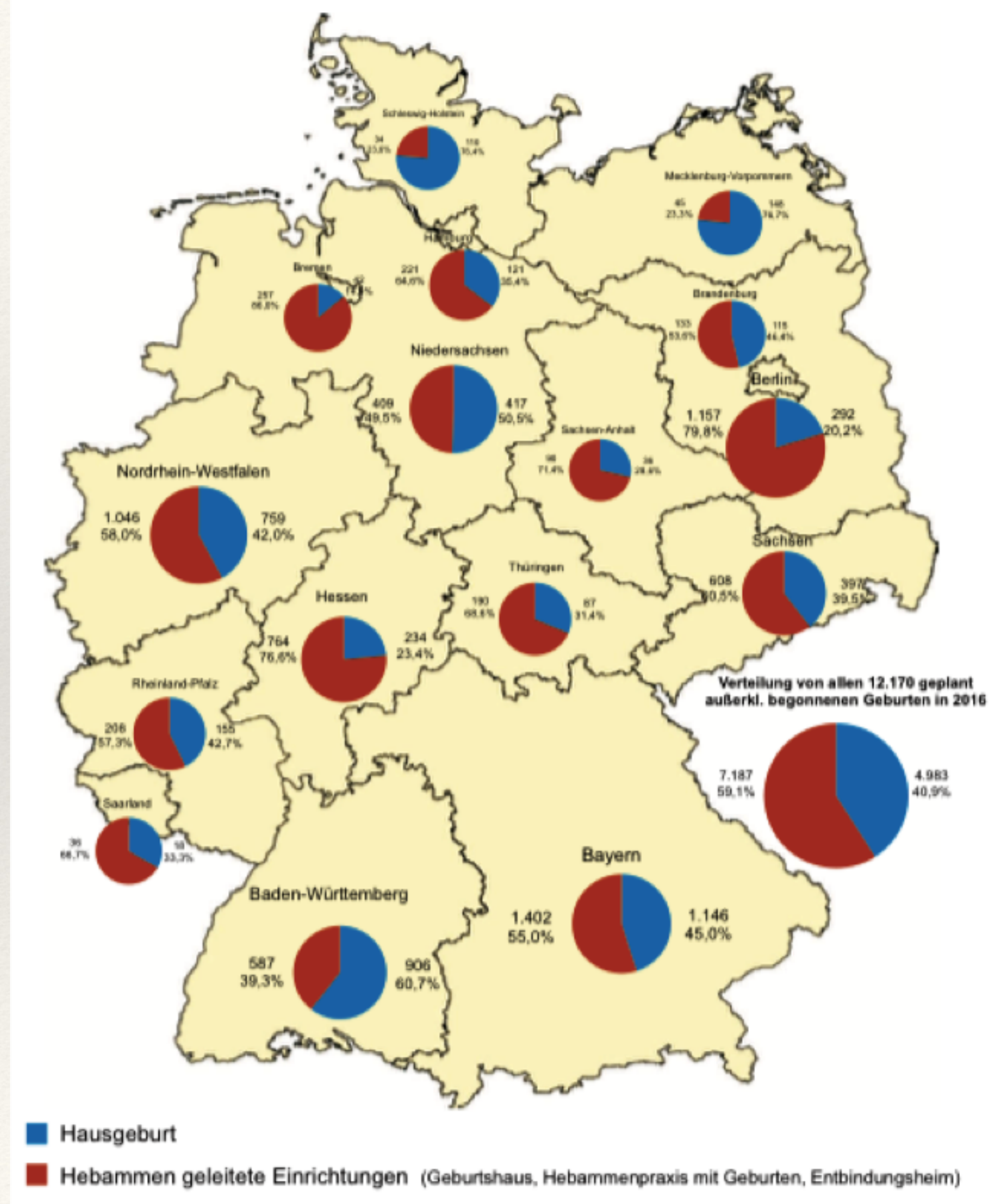
Přání je závislé od dostupnosti PA

Brémy: 257 porodů (+42 domácích)

Mecklenburg-Vorpommern: 45
(+148 domácích)

Ženy plánují neasistované porody,
když nejsou PA k dispozici

--> toto není bezpečná alternativa

Porodit dítě je jedno z posledních
velkých dobrodružství tohoto světa

